

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvarth Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyilt-tér garmond sora 40 fill.

Neveljünk iparosokat.

„Ha nem tanulsz fiam, inasnak adunk és iparos lesz belőled” — mondja az aggódó szülő a fiának, — a fiu pedig kétségbeesve áll neki a latin grammatikának ha gimnazista, — ha reáliskolába jár, akkor az algebrának, meg a mértannak. Még öngyilkossági gondolatokat is megforgat agyában, — mert sehogy sem megy a fejébe, hogy ő belőle most már nem lehet úr. A vége a dolognak, hogy a családi béke kedvéért átmászik egy pár javító vizsgán, sőt még az érettségit is leteszi, esetleg fölkerül az egyetemre. Ott pedig hiányos tudással küzd évek hosszú során, környékezve a legtöbb esetben még anyagi gondokkal is, koplal, ha éppen rá kerül a sor, a megváltó diploma jegyében.

Végre akad diploma is, de hány azoknak a száma, a kik az ut felén letörnek és sietve elfoglalnak egy bármilyen kis állást, a miből megélni nem lehet, csak tengődni.

Tengődni egész életen át, míg utra valónak egy csomó kielégithetetlen igény kíséri el az illetőt a jövő jobbra fordításának minden reménye nélkül. Így fejlődik ki nálunk egész serege az eltévedt embereknek, a kik vasalt ruhában járnak ugyan, de zsebükben a kezük összeszorul fenyegető ököllé.

Kit okoljunk mindezekért? Szülőt, az iskolát vagy az illetőt magát?

Ne okoljunk érte senkit egyelőre, mert hibás ebben a dologban a nevelés, — de nem a szülőké, hanem a mi félszeg társadalmunk nevelése — elsősorban.

Hiszen akárhogy is tagadjuk, nézünk csak jól körül, nem-e különböztetjük meg az iparos osztályt élesebben mindennél. Ki látta volna, hogy egy jobb család gyermeke elmenjen mesterséget tanulni, akár az asztalosságot, akár a lakatosságot, vagy beadja a fiát, mondjuk egy órás-ipari vagy egy szövőipari szakiskolába. A legnagyobb baj az, hogy a mai iparos neveléséről nem igen tudnak és nagyon sok mű-

velt ember van, a ki még mindig azt hiszi, hogy a mesterség ott kezdődik, hogy a majszter ur apró csemetéit kell dajkálni, avagy festéket törni, meg enyvet főzni.

Pedig nem így van. Az iparos nevelés szükségességét nálunk is belátták, és pedig rendszeres iskolázás által képeznek ma művelt iparosokat.

Értsük meg a dolgot. Van az úgynevezett iparos tanoncoktatás és a szakiskolai iparos képzés.

Az iparos tanoncoktatás kötelező a törvény erejénél fogva minden oly egyénre, a ki gyakorlatból iparkodik a mesterséget megtanulni: ez tulajdonképpen a munkás elemnek képzésére szolgál. A fiut beadják tanoncnak három évre ezalatt a hét bizonyos napjain tanul általános és szakbavágó dolgokat. Aztán fölszabadul, mint segéd rendes munkakönyvet kap és bizonyos gyakorlati idő eltelté után lehet mester is a szakmájában.

Más a szakiskolai iparképzés. Ez a tulajdonképeni művelt iparos képzés.

Emlékezés.*)

Itt e romok közt járt ő egykoron . . .
Szóltak vele e roskadó falak . . .
S egy szép leány — az ő magyar dicsőség —
reposeve sugta neki: vártalak!
Kiestem — lásd — a nemzeted szivéből
s bolyongok most a multak romjain . . .
Vezess hát hozzá, hadd hódítsak vissza:
szivem, szerelmem s forró csókjaim.

Magával vitte őt az ifju költő
s álmokból szőtt neki ruházatot
s az összegyűjtött ősi kincséből arra
művészi gondnal díszeket rakott.
Igy ékesítve elvitte a lányzót
hanyatló, fásult nemzete elé —
s jöttükre ébredt, föleszmelt az alvó:
és elindult a szebb jövő felé.

*) Vörösmarty szigetvári látogatására.

Az utolsó bál.

Ira: GOTTIER LAJOS.

(Folytatás.)

III.

Otthon azonban, a mikor fölértek negyedik emeleti, nyomorúságos kis lakásukba, kiestek a hangulatból. Fölszabadultak az előkelő léghör varázsa alul, mely mindkettőjüket fogva tartotta, arra a rövid időre, míg az Alóczyné szalonjában voltak.

Napokig szó sem volt a piknikről. Egyszer aztán bekopogtatott hozzájuk a levélhordó és elhozta a meghívót.

— Nézd csak hány ösmerős van a rendezők közt. És Tárdósné fölolvasta a neveteket.

Fényleg a két Horváth fiun kívül is

több ösmerős név szerepelt a meghívón. Egy részök régi ösmerősük volt, a többivel pedig Alóczyéknál találkoztak.

— Antalnok tegnap is köszöntött, a mikor a vásárcsarnokból jöttem. Szólt az asszony, Andreára sandítva. Emlékszik ránk a zsur óta.

A leány nem felelt. Szótlatlan tette félre a meghívót.

Délután pedig beállított hozzájuk Alóczyné és meggyőző ékesszóval bebizonyította nekik, hogy lehetetlen elmaradniok a mulatságról.

— Attól meg ne tartsatok, hogy nem fogtok jól mulatni. Elég ösmerősötök van így is. De meg ott leszek én. Lesz gondom Andreára. Szóval semmi ellenvetést nem tőrök. Puntum!

Aztán összeesőkolóztak és az asszony-

**Urak 35% takaríthatnak ha ruhaszükségletüket kizárólagos
Posztógyári raktárunkból**

hol bel és külföldi férfiszövetekben dús választékot találnak, beszerzik
PÉCS Király-utca 1. LEICHNER és FLEISCHER. ARAD Szabadság-tér 17.

Ilyen szakiskolák nálunk is vannak és pedig az úgy nevezett -fa és faragó-fémipari, vasipari, szövőipari, kő- és agyagipari, mechanikai és órásiipari szakiskolák. Ezekon kívül idesorozzuk a felső ipariskolákat, melyek ez intézetek fölött állanak, ezek végbizonyítványa önkéntességre is jogosít. E szakiskolai intézetek vannak hivatva Magyarországon művelt iparosostályt nevelni. És céljukat bizton el is fogják érni. De szükséges volna ehhez az is, hogy ama jobb elemek, melyek középiskolai oktatásban nehezebben boldogulnak, ez intézeteket felkeressék. Ha a szülők, kiknek elsősorban érdeke, hogy gyermekeiket a boldogulásban neveljék, megbarátkoznának ezzel a gondolattal, ha megértének az iparos pálya szabad függetlenségét, jóval több jóra való és megelégedett embert adhatnánk át az életnek és a mi fejlődő magyar iparunk magyar jövőjének.

Vörösmarty emléktábla.

Minden jó és nemes ügy harcosainak a sokféle lelki gyönyörűség mellett meg van az a különös szerencsésük is, hogy ügyük támogatására mindig új és érdekes szempontokat és érdeket merithetnek, még pedig rendszeren az ügyből magából.

Ilyen háladatos ügy a Vörösmarty szigetvári látogatásának megörökítését célzó eszme és mozgalom is. Sok érvet és szempontot hoztak már fel érdekében e lap hasábjain is, és az érte harcolók fegyvertára most is megtelt.

Szabadjon hát e törekvést és hivatást egy újabb érvel támogatni.

Mindenki meg van róla győződve, hogy

e város fejlődésén polgárai valamennyien buzgólkodnak. A városfejlesztésnek azonban különböző utja-módja és eszközei vannak. Csak futólag jegyzem meg, hogy ezen eszközök közt nem utolsó az idegenforgalom. Schveicz és Olaszország óriási jövedelmet huz az idegenforgalomból. Vonza pedig az idegent a természeti szépség, a fejlődött kultúra, ideértve a műalkotásokat is és a történelmi mult, a műemlékek.

Ezekben vannak adva az idegenforgalom főbb okai. Ezek közül Szigetvárra az idegent csak a történelmi mult hozhatja el, mennyire tehát nálunk idegen forgalmat remélni lehet, azt csak a történelmi mult és emlékek alapján tehetjük.

Igen ám, csak hogy nálunk a fényes multból kevés látnivaló és megtekintésre érdemes emlék maradt. A régebbi emberek és még apáink is nagy igyekezettel és meg kell engedni nagy eredménnyel is — eltűntettek mindent, mi a történelmi időkből valamiképp fönmaradt. A városnak falai, kapui, sáncái voltak, ma nyomuk sincs, még rajzok, fényképek sincsenek róluk. A török időkből maradt templom el van torzítva, az egyéb török építmény a pusztulásnak van átengedve. Így vagyunk az apróbb emléktárgyakkal is. Egy ládába elfér Szigetvár ingó műemléke és még üres hely is marad benn bőven. Egyetlen látható emlékün a vár s az sem a mienk.

Ha hirtelen volna is Szigetvárnak, látnivalója bizony kevés, ennélkül pedig nem igen lehet idegenforgalmat remélni, pedig jelentékeny gazdasági előnye volna.

Ide szöhetem be most már gondolatmenetembe a Vörösmarty emléktáblát. Létesítése esetén, ha egy kis műértéke is lesz: látványosságul szolgál, amit meglehet mutatni és meg kell nézni; szaporodik benne és általa a történelmi mult beszélő emlékeinek száma, lelkesít, megihlet, hív és marasztal. A történelmi mult tartalma bővül vele, Szigetvár hirtelen csak növekszik általa.

Van tehát szerepe és jelentősége a

Vörösmarty emléktáblának e város fejlődésében is. S mivel az emléktábla létesítésére az első komoly lépést a polgári iskola ma teszi meg, ennél fogva kötelesség, hogy a polgári iskola mai ünnepén részt vegyen mindenki, aki a város érdekét igazán szíven viseli.

H I R E K.

Melyik?

(Ira úr tünődései és visszavonulása.)

Contra Ira. sine ira, cum studio.

Melyik lesz jobb: nem tudom még;
Mihez fogjak: tünődésem. —
Magányomban húzódjam meg?: —
Ketten leszünk, eszem és én. —
Ott azután törjek s zúzzak?: —
Nem szól hozzá emberfia. —
Megmaradjak mint a tűzok
S rejtett gondok nagy martyrja? —

Nem tudom még, melyik lesz jobb;
Tünődöm is, mihez fogjak? —
Nyilvánosság? nem jó lesz, — hopp!
Torok kell itt és vastag nyak; —
Embertársam ellenem tör; —
Magyarázok: — meg sem hallgat; —
Törekvésem mindig megdől;
Minden ember bánt és aggat.

Megtaláltam, melyik lesz jobb! —
Mihez fogjak: tudom is én! —
Nyilvánosság: Oh Delsomogy!
S elzárkózott szép kis versem!
Egyesülten mentsetek meg,
Választon ne hagyjatok:
Nekimegyek Reformereknek
S álnév-írást nyiltan adok.

Nem beszélek! — Elhallgatok! —
Nem is tudom, miről van szó. —
Magányosság — ezer átok! —
Nékem szólni nem is való. —
Visszamegyek az odumba,
Ott leszek, míg tavaszodik. —
Közélettel — én otromba! —
Más majd jobban foglalkozik.

Reformator.

ka kilibegett az ajtón, erős peau d'espagne illatott hagyva hátra a kis lakásban. A selyem szoknya csakugy suhogott rajta, míg lement a lépcsőn.

IV.

Alkonyodott.

Anyja és leánya ketten voltak a szobában a nagy cserépkályha tüze világított meg valamennyire.

Andrea a kályha előtt ült, merőn bámulva a tüzet, míg Tardosné az ablak mellett egészen belétemetkezett egy valamikor jobb időket látott karosszékre.

Soká nem beszélt egyik sem, végre az asszony törte meg a csendet.

— Gyujts világot.

Andrea fáradt unot mozdulattal fordult az anyja felé.

— Minek? Jobb így.

Aztán tovább hallgattak.

— Nézd csak, kezdte pár perc múlva az asszony, azt gondoltam, hogy mégis el kéne menni a piknikre. Nem kerülne az olyan sokba.

— Megint kivegyünk abból a keserves tőkből?

— Nem kellene sok. Az én fekete selyem

ruhám egész jó még. Csak neked kéne újat venni.

A lány hevesen szólt:

— Olyan nincs, hogy te fekete selyemben ülj ott, mint valami falusi papné, a sok czifra uri asszony közt. Ha megyünk, hát comme il faut is leszünk öltözve. Láttad az Alóczyné edesanyját, milyen bordeaux selyem toilette volt rajta? Pedig csak a lányánál volt zsuron.

— Igaz. Pedig két évvel idősebb mint én.

Tardosné sóhajtott, és többet nem szólt egyik sem.

A kis szobában mindegyre sötétebb lett, a mint a kályha tüze kialvóban volt.

Andreának egy régen hallott dal jutott eszébe . . . Egy szép, szomorú magyar nótá, a melyet valakitől, sok évvel ezelőtt tanult. Az iránt a valaki iránt, a büszke gentry lány melegebben érzett, de nem volt szabad elárulnia érzelmeit . . . Csak nem mehetett feleségül egy közönséges származású emberhez, a ki egyetlen őst sem volt képes fölmutatni! S a kit abban a telivér gentry-társaságban éppen csak, hogy megtűrtek.

Akkor éjjel huzatta el azt a nótát,

Andrea ablaka alatt, mikor a lány megelőző napon, ki-méletlenül kiadta neki az utat. S míg a szerelmes ifju a falhoz lapulva, visszafojtott lélekzettel intett a [szigáynak, a banda meg rákezdte, halkán, érzéssel:

Nem kívánom, hogy felrójja az Urison
Azt a sok bút, amit érted elszentvedtem,
Henem, hogyha el fog a bubánat teged,
Akkor tudd meg, hogy mivoltam én tenéked . . .

Azalatt a lány odabent, a forró párnán egy könnyet morzsoló szét szemében . . .

De mi volt ez?! Andrea ott a kályha előtt azon vette észre magát, hogy az a régi köny ismét megjelent a szemében . . . Szinte szégyellte saját maga előtt gyöngességét s hirtelen megtörülte a szemét.

A tűz a kályhában nagyot lobogott, fantasztikus árnyakat rajzolva a kopott szőnyegre, aztán végkép kialudt. Odakint heves szélroham keletkezett, megrázva a telefon drótokat, a melyek keserves, siró hangot adtak . . .

Tardosné fölállt a karszékből és sóhajtva gyujtott gyertyát.

V.

Mikor a mulatság napja elérkezett és Andrea arannyal áttört, fehér habos selyem

— **Személyi hír.** *Olay* Lajos kerületünk orsz. gyűlési képviselője, kedden este Budapestről Szigetvárra érkezett és pénteken a reggeli vonattal visszautazott a fővárosba.

— **Adomány.** *Vörösmarty* Mihály szigetvári látogatásának emlékére állítandó emléktábla költségeire 2 kor. érkezett lapunkhoz, melyet rendeltetési helyére juttattunk.

— **Fényes esküvő** volt f. hó elsején délután 1 órakor a helybeli plebánia templomban. Ekkor vezette oltárhoz Dr. *Szily* Ádám ügyvéd bájos aráját *Duchon* Márhát. Az esketési funkciót Herger József plebános végezte. A nagyszámu előkelő násznép között, mely jobbára a rokonságból állott, ott láttuk mint vendéget *Olay* Lajos orsz. gyűlési képviselőt is. A 15 fogaton érkező diszes násznépet már a déli órákban nagyszámu kíváncsi közönség várta a Zrinyi-téren s a násznép megérkeztek a templom teljesen megtelt közönséggel.

— **Építőmesteri vizsga.** Az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett budapesti bizottság *Oscodál* Ödön (földink) pécsi lakosnak a m. hó 21-én sikeresen letett szakvizsgálat alapján a képesítő bizonyítványt kiadta.

— **Esküvő.** Tegnap délelőtt 11 órakor a helybeli plebánia templomban esküdtek egymásnak örök hűséget, özv. Csohanné sz. farádi *Vörös* Ilona és *Málnásy* József kolozsvári kereskedő.

— **A Szigetvári segélyegylet szövetkezése** ma d. e. 10 órakor a „Korona“ szálloda nagytermében tartja XXXIII. évi rendes közgyűlését.

— **Halálozás.** *Szabady* Bálint okl. jegyző febr. 25-én élete 32-ik évében Szigetvárott elhunyt.

uszályát karjára véve, halladt föl a szőnyeggel beborított lépcsőn, előkelő tartozkodással fogadva a frakkos rendező karját, senkisémet hitte volna, hogy mennyi keserves fejtörés és nélkülözés árán szerezte meg ezt a kétes értékű élvezetet.

Édes anyja remek lilla toilletben pompázott. A teremben már sokan voltak. Alóczyné örömmel üdvözölte őket, néhány fiatal embert bemutatva nekik. Aztán a cigány rákezdte az első csárdást és . . . Andrea mellől jobbra-balra elvitték a lányokat a tánczosok. A büszke leány összeszorított ajkakkal ült a tükör alatt. Szép arca, melynek vonásait az idő kissé kiélesítette, szinte áttetszőn fehér volt, ellentétben mély tüzű, fekete szemével s kékes fekete hajával. Olyan volt, mint egy érdekes rom. (Micsoda különbség is van egy harmincz éves asszony és egy harmincz éves leány között!)

Édes anyja mellette ült s idegesen játszadozott fekete toll legyezőjével. Már csak ketten ültek az egész hosszú sor pamlagon a fal mellett. Alóczyné is ott járta a cigány előtt. Egyszer csak észrevette Andreát. Abban a perczen sugott valamit a tánczosának, mire az tagadólag intett a fejével. De az asszonyka kerlelni látszott, míg végre a férfi vállat vont s a másik perczen oda vezette Alóczynét Tárdsók mellé. Aztán kedvetlenül hajította meg magát Andrea előtt, valami bemutatásfélét morogva.

A leány arca lángba borult. Jól látta az előzményeket és szeretett volna kiszalad-

— **A szigetvári polgári iskola Vörösmarty-ünnepélye** ma délután 6 órakor kezdődik, melyet általános érdeklődéssel vár Szigetvár és környékének közönsége. Igazán dicsőretre méltó tevékenységet fejt ki az iskola tantestülete és nagyobb leányosztálya, mert az ünnepély előképeiben látható Mátyás korabeli jelmezek nagy részét a leány-növendékek szakképzett kézimunka-tanárnőjük vezetése mellett készítették el. Az értékesebb férfijelmezeket pedig a pécsi Nemzeti Színház engedte át az iskolának. Lapunk szerkesztője meghívást kapott a főpróbára: így személyes meggyőződés útján adhatunk előleges tájékoztatást a fényes ünnepélyre. A helybeli kath. legényegylet kikölesönzött színpadját 3 értékes függönydiszlettel gyarapítja az iskola, mert Muszélyi rajztanár művészi tudással festette meg a jelenlegi vár teljes látképét, a kirohanási kaput a felvonó-hiddal és Mátyás király budai palotáját. Ezek a függöny-diszletek veszik körül az érdekes előcsoportokat, melyek a „Szigetvár“ című óda, majd a „Szép Ilonka“ (melodráma) szavalása alatt a lepkefogó lánykát és a lányfogó vadászt, özv. Peterdi otthonát és Mátyás király udvarának felvonulását mutatják be. A nagy gondtal és sok fáradsággal rendezett ünnepély igazán kellemes és tanulságos délutánt fog szerezni a látogatóknak.

— **Kőműves sztrájk.** Még meg sem kezdődtek a tavaszi építkezések, s még az állami elemi iskola építéséhez sem fogtak hozzá, s a mi kőműveseink máris sztrájkba léptek. De hisszük, hogy mire a munkálatokat meg kellene kezdeni, addig majd elsimulnak az ellentétek — s úgy a munkaadók, mint a munkások megértik egymást. Meltányolva mindkét fél jogos követelését örvendenek a béke helyreállításán.

ni a teremből, itt hagyva az egész társaságot s odahaza lépni magáról a drága ruhát és zokogva belétemetkezni a párnák közé. De azért mosolyogva állt föl és míg göresős sirás szorongatta a torkát, elkezdett esárdást tánczolni annak az idegen fiatal embernek a karján, a kinek egész viselete elárulta, hogy most egy kellemetlen kötelességet teljesít.

A lánynak olyan hosszú volt ez a csárdás, hogy nem várta be a végét s mielőtt a cigány abba hagyta volna, lefejtette tánczoska karját a derekáról és egy utánozhatatlanul büszke mozdulattal intett neki, hogy vezesse helyre.

Az ifju illetlen szolgálatkészséggel engedelmoskedett.

Andrea ismét leült az anyja mellé s nézte a tánczó párokat. Aztán a tour-tánczok következtek. Alóczyné gondoskodására úgy minden negyed órában elvitték Andreát egy-két tourra. Kénytelen-kelletlen bívták. Ő is úgy ment. A Horváth fiúk is megtánczoltatták egyszer, kötelességből. A szegény vén leánynak, a mint nézte azokat a rózsás arcú, boldog, fiatal lányokat, a kik körülötte vidáman mulattak, eszebe jutott, hogy ő is volt ilyen boldog valamikor. Fölidézte emlékezetében első bálját. A fényes kaszinóbalon lépett föl először, mint nagy leány. Mennyire ünnepelték! Nyolezan, tizen álltak a széke körül, úgy osztogatta a tourokat, (És most!) Édes apja akkoriban még nagyon gazdag ember volt. Milyen büszke volt a le-

— **Nem jut bécsi pénz a szegényeknek.** Lapunk multkori számában említettük, hogy Bécsben elhalt *Kohn* Sándor földink 1000 koronát hagyományozott vallás különbség nélkül a szigetvári szegényeknek. Sajnos azonban, mint utólag kitűnt, a szegények nehezen jutnak az adományhoz, mert a hagyatékot oly nagy összegek terhelik, hogy a hagyományok kifizetésére fedezet nem marad. Előjárásunk azonban megtette a lépéseket arra nézve, hogy a bécsi bíróságnál ezen hagyatéki ügy behatóbban megvizsgálássék és esetleg az 1000 korona, vagy annak egy része megtérüljön. Az eredmény azonban még kétséges.

— **A József főherceg szanatorium egyesület sorsjátékának nyereményei.** A nagymélt. m. kir. pénzügyminiszterium 1904. évi 96091. sz. rendeletével engedélyezett József Főherceg Szanatorium Egyesület sorsjátékának 1905. február hó 25-én, este 5 órakor hatósági kiküldött jelenlétében megejtet sorshuzása alkalmával kihuzott sorsjegyszámok, jegyzékét 724 nyereményről kiadta. Mi a nagyobb nyeremények számaait itt közöljük: 22,000 korona értéket nyert 234562., — 2550 nyert ötezer kor. értéket, 118788 nyert háromezer kor. értéket, 92664, 208562 nyert ezer-ezer kor. értéket, 136044, 2892, 237522, 198165 nyertek ötszáz-ötszáz kor. értéket, 98851, 103548, 263182, 272215, 209255 nyertek száz-száz kor. értéket, 122465, 132112, 71302, 216236, 169198, 56827, 283795, 126114, 163476, 243227 nyertek ötven-ötven korona értéket. A tíz korona értéket nyerő számokat térszúke miatt nem áll módunkban közölni. Azonban akiknek sorsjegyeik vannak forduljanak nevezett egyesülethez. A nyereménytárgyak 1905. márczius 4-től kezdve április 8-ig bezárólag Budapesten, Királyi bérpalota (IV., Kigyó tér 1.) naponként délután 5-től 7-ig adatkak ki.

ányára! Milyen nagyratörő tervei voltak vele.

— Az én kis leányomnak nagy szerencsét kell csinálni! Nem adjuk akárkihez!, Ugye mama?

Édes anyja is el volt fogulva. Azok a vidéki földesurak úgy körülrajongták a gazdag, szép leányt s akármelyik elvette volna. De ő válogatott. Aztán egy két évig tartó flirt következett gróf Jánossyval. Majd később egymást érték a csapások, míg végre ide jutottak . . .

Andrea úgy elgondolkozott a multon, merően bámulva maga elé, hogy a tánczó párok összefutottok szeme előtt. Aztán édes anyjára nézett, a ki ott ült mellette a pamlagon. A szegény asszony hősiesen mosolygott, míg azt számította magában, hogy, azon a pénzen, a mibe a két toilleto került mennyi minden kitelt volna, a mit keservesen nélkülöznek. Andrea jól látta, hogy édes anyja mosolygó arcával közel van ahhoz, hogy sirva fakadjon.

Aztán hirtelen felállt a pamlagról és sürgetően, szinte parancsolóan szólt:

— Menjünk haza, anyám!

És megragadta a karját, úgy vonzolta ki a teremből.

Míg a lépcsőn lefelé mentek, tisztán hallatszott, hogy a cigány odabent újra csárdást játszik. Az egyik Horváth fiu elrikkantotta magát:

— Sohasem halunk meg!!

(Vége.)

— **Lövés az ablakon át.** Mint lapunknak jelentik, Magyar-Ladon a m. hó 25-én este fél 8 óra tájban a midőn Puff András földműves mitől sem tartva, háttal az ablaknak fordulva ült szobájában és kis gyermekével játszadozott; egyszerre csak az udvaron közvetlen közelből egy lövés dördült el s a szegény Puff vértől elborítva bukott a szoba közepére. Természetesen nagy riadalom támadt, a nép össze szaladt, de a merénylő ellillant. Az esetről jelentést tettek a kir. járásbírósnál, honnét a vizsgálat ki is ment a helyszínére. Az orvosok pedig konstatálták, hogy a löveg Puff András bal vállába furódott s sebéből 27 szem serétt szedtek ki. Sebesülése jóllehet, hogy életveszélyes, de mindazonáltal, ha valami komplikációk közbe nem jönnek, az orvosok remélik, hogy mégis megmenthetik az életnek. A gyanu a saját testvér öccse Puff József ellen irányul, ki haragosa bátyjának.

— **Értekezlet.** Népes értekezlet volt Olay Lajos orsz. gyűlési képviselő meghívása folytán f. hó 2-án este 8 órakor a vasúti vendéglőben. A képviselő az értekezlet a mai politikai helyzet de különösen az iparosok és kereskedők vitális érdekének megbeszélése végett hívatta össze s hosszabb beszéd keretében szólott az önnálló vámterület, a progressív adó, katonai reformok és a kereskedelmi szerződésekről. Többek hozzá szólása és felszólalása után élénk eszmecsere folyt le az említett dolgok fölött. Az értekezlet után a mintegy 150—160 tagból álló társaság a fehér asztalnál hazafias dalokat énekelve, a képviselőt éltetve és örvendve a barátságos, összejövetelnek, vidám hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **A piknikről** az esti órákban, midőn még e sorokat írjuk, egyelőre mint az előjelekből ítélhetünk, — csak jót mondhatunk. A közönség kisebb, nagyobb csoportokban érkezik s valószínű, hogy kedélyes mulatságban lesz részük. Külömben lapunk jövő számában bővebben fogunk megemlékezni ezen kedélyesnek ígérkező estélyről.

— **106 éves asszony halt meg** a m. hó 27-én városunkban. A nagy kort ért asszony a közeli Darány községben született és Hegyi Józsefné sz. Soltra Erzsébetnek, álnéven (Soromfainé) hívták. Az öreg asszonynak a régi somogyi-betyár világban nagy szerepe volt.

— **Mennyi pénz van a világon?** Statisztikusok és ráérő emberek kiszámították, hogy az egész világon 33 milliárd értékű készpénz van forgalomban és pedig 16 milliárd aranyban és 17 milliárd ezüstben. A természet örök törvénye, hogy a világon semmi sem tart örökké, és számológépek kimutatták, hogy az arany- és ezüstkészletből évenként 20 millió korona értékű kopik el. Az ércpénz mellett tudvalevőleg az egész világon papírpénzek és bankjegyek is vannak forgalomban mintegy 16 milliárd korona értékben s az az összeg, melylyel az összes államok a papírpénzeket nemis ércben fődözik, mindössze 10 milliárd koronát tesz ki. Tehát az egész világon 6 milliárd korona értékű papírpénz cirkulál fődözetlenül. Ha tehát a nemis ércpénz értékéhez hozzávesszük a forgalomban lévő fődözt és fődözetlen papírpénz értékét is megállapíthatjuk, hogy az egész világ készpénzkészlete kerek 50 milliárd koronát tesz ki.

— **Bőrmunkások gyűlése.** A szigetvári czipész, csizmadia munkások és kisiparosok márczius hó 5-én d. u. fél 3 órakor a „Sza-

vas“ vendéglőben nyilvános czipész és csizmadia szakszűlést tartanak, a következő napirenddel: 1. A bőrmunkások helyzete. 2. A szervezkedés haszna és célja.

— **Védekezés szunyogok ellen.** A drezdai városi tanács legutóbb tartott közgyűlésén kimondotta, hogy ezentúl minden évben szigorú intézkedéseket fog tenni a szunyogok szaporodása ellen. A szunyogok ellen még korábban tavasszal, a melegebb napok beállta előtt kell küzdeni, mert ha téli rejtekhelyeiket elhagyják, többé nem lehet nekik ártani. Hihetetlen módon szaporodnak s egy-egy áttelelt szunyog a nyár folyamán nem kevesebb, mint 77,000 millió új individumot hoz létre. A városi tanács tehát büntetés terhe alatt elrendelte, hogy a pinczék, padlások és aklok erősen kifüstöltesse, azonkívül pedig külön e célra fogadott dezinfektorok járnak a városban, a kik minden zugot, mely a legkisebb gyanu is keltheti, hogy ott szunyogok tanyáznak, forrasztó-lámpával kiégetnek.

— **Felhívás Magyarország összes Márczius 15-iki Bizottságaihoz.** Az ország időrendileg első és legrégebbi Márczius 15-iki Állandó Bizottsága, a kolozsvári, mely már egy Szabadság-szoborra 13.483 K 56 f. készpénzzel rendelkezik, tisztelettel felkéri az ország összes Márczius 15-iki Bizottságait, Kaszinóit stb., hogy ünnepélyeiket megfelelő belépti-díj mellett rendezni s a tiszta jövedelmet a kolozsvári Szabadság-szobor javára juttatni sziveskedjenek. *E szobor egyszersmind a nemzet-egység, Erdélynek Magyarországgal való elváhatatlan Unió-ja megörökítését is fogja kifejezni.* Az összegeket úgy hirtapilag, mint külön köszönettel fogja nyugtatni az elnökség. A Márczius 15-iki Bizottságok és ünnepélyek számbavétele végett, kéri a kolozsvári Bizottság azt is, hogy ezimeiket pénzküldemény nélkül is tudatni kegyeskedjenek. Kolozsvár, 1905. február hó 20-án, Sándor József az Emke t. alelnök-főtájkára, elnök; Ferenczy Gyula a Mezőgazdasági bank r. t. vezérigazgatója, pénztáros.

— **Szőlőtelepítés részletfizetésre.** Mint értesülünk, a nagyörszi „Millenium-telep“, tulajdonos (lakik Nagyörszön, Torontál m.) a vidéki pénzügyi intézetek közvetítésével, az idei rossz gazdasági évre való tekintettel 1. oszt. miniszteri szokványoszerű gyökeres szőlőültvényeket szegényebb sorsu gazdák részére 1—2—3 évi részletfizetésre is elad. Érdeklődők a helybeli, illetve vidéki pénzügyi intézetekhez vagy a tulajdonoshoz fordulhatnak felvilágosításért. Az életképes eszmet üdvözöljük.

Tarka krónika.

Kis káté a közgyűlésekről.

- Mit tesz az elnök pont 9 órakor?
- Az elnök pont 9 órakor megnyitja a közgyűlést.
- És mit konstatál?
- Konstatálja, hogy 43 részvényes van jelen 368 részvényes képviselővel.
- Mire képes a közgyűlés ennél fogva?
- A közgyűlés ennél fogva határozatra képes.
- Mit olvas fel ezután az elnök?
- Az elnök felolvassa ezután az igazgatósági jelentést.
- A jelentés utal a lefolyt év kedvezőtlen viszonyaira.
- És dacára ennek?
- Dacára ennek, az elért eredmény mégis kedvező.
- Kinek köszönhető a kedvező eredmény?

— A kedvező eredmény az igazgatóság önzetlen és feldolgozó tevékenységének köszönhető.

- Mit javasol most az elnök?
- Az elnök most javasolja hogy az igazgatóság jelentését fogadják el.
- Miután osszák fel a nyereséget?
- A nyereséget a szokásos leírások után osszák fel.
- Mit kell mindennek előtt levonásba hozni?
- Mindennek előtt levonásba kell hozni az igazgatóság jutalékát.
- És az esetleg fennmaradó összeg jut?
- Az esetleg fennmaradó összeg a részvényeseknek jut.
- Mit tesz most egy részvényes?
- Egy részvényes most köszönetet mond az igazgatóságnak áldásos működéséért.
- Mit talál rendben és mit hagy helyben a felügyelő-bizottság?
- A felügyelő-bizottság mindent rendben talál és helybehagyja az igazgatóság jelentését?
- Minek tekintik a felügyelő-bizottság jelentését?
- A felügyelő-bizottság jelentését felolvasottnak tekintik.
- Mit ér ezzel a közgyűlés?
- A közgyűlés ezzel véget ér.

KÖZGAZDASÁG.

□ A buzapáczolás legjobb módja.

A buza páczolása, a mint ismeretes, az üsszög, elleni védekezés czéljából történik. Alábbiakban a páczolás egy oly módját ismertetjük, mely gyakorlatilag legjobban beválnak tekinthető. Veszünk 2 kg. rézgáliczot s azt egy kevés vízben felolvasztván a páczolásra szánt kádban előkészített 100 liter vízhez öntjük, vagyis 3%-os oldatot készítünk. — Ezután a vetésre szánt búzát vesszőkosárba öntve, a rézgáliczoldattal félig öntött kádba mártjuk egyformán, hogy a rézgálicz-oldat a kosárban lévő búzát egészen ellepje. A kosárban lévő búzát egy faág segítségével jól felkavarjuk, hogy minden egyes buzaszem jól megnedvesedjék; majd a kosarat búzástól együtt kiemeljük s azt egy másik kisebb kádfelső peremére fektetett két faágra helyezük, hogy a felesleges páczoló lecsurogjon.

E közben egy másik kosárba öntött búzát mártunk a rézgáliczoldattal megtöltött kádba s a míg ezt egy ággal felkavarva a páczból kiemeljük, addig az első kosárban lévő búzáról a felesleges páczlé lecsurgott. Most az első kosár tartalmát kiöntjük egy ponyvára, a második kosarat pedig az első kosár helyére tesszük a páczlé lecsurgása czéljából, s így folytatjuk a páczolást mindaddig, míg a készlet tart. Mihelyt a páczoló annyira fogy, hogy a kosárba bemártott búzát nem lepné el a rézgáliczoldat egészen, akkor a kádba egy harmadik kádban előre előkészített 3%-os rézgáliczoldattal a kívánt mennyiséget ismét beleöntjük.

A páczolást legjobb a szabadban végezni, mert itt szárad meg leghamarabb a

buza; egyébként a száradást siettetjük azzal, hogy a páczból kikerült s vékony rétegen elteregtett búzát fagereblyével megereblyézzük.

A páczolás ezen módja más páczolási módokkal szemben azon előnnyel bír, hogy a páczoláshoz nem szükséges sok nagy ürtartalmu faedény; továbbá, hogy a vetőmag minden egyes szeme tökéletesen érkezik rézgáliczoldattal, s végül, hogy a buza szárítása sokkal gyorsabban keresztülvihető.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Árak a legujabb jelzés szerint 100 kgr.
ként értetődnek,

Szigetvár, 1905. márczius 3-án.

Buza	uj	—	K.	19	20	19	40
Rozs	„	—	„	1	80	15	—
Árpa	„	„	„	14	—	—	—
Zab	„	—	„	14	—	—	—
Tengeri	„	„	„	14	40	14	60
Bükköny	„	—	„	18	—	—	—
Bab	—	„	„	—	—	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

Minden háztartásban
búszkosága a jó kávé

Kathreiner-féle
Kneipp-malata kávénak
egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéval készítésénél.
o o o
Csak az eredeti csomagokat
kérjük a KATHREINER
névvel.

A leghiresebb kötőgépek
házi és ipari célra
I. styriai kötőgépgyár
magyar képviselése
Budapest VII. Erzsébet-körut 23.
részletfizetésre is kapható.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Varrógépek és kerékpárok raktára.
Fogl József Lajos.

Égetett mész

métermázsánként a helyszinén 1 kor.
60 fillér, a Vasuthoz szállítva 1 kor.
70 fillérért kapható.

Vidéki megrendeléseket elfogad

Klein Dávid Pécs

Pajta utca I. sz.

(Mészkemence Bányateleputon).

Alapított 1867.

Angster József és fia

pécsi, kalocsai, győri és kassai székes-
egyházak orgona-építője

Orgona- és harmonium-gyár
PÉCSETT.

*Két arany, egy ezüst és egy nagy
milleniumi éremmel kitüntetve.*

Ajánljuk kitünő hangú és erős szer-
kezetű crescendo orgonáinkat.

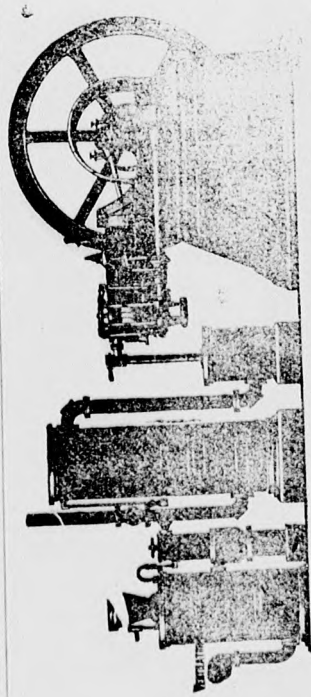
— Különösen a legujabb **lég-
nyomatu** (pneumatical) rendszer
szerint épült orgonáinkat, rend-
kívül könnyű játékmód és regis-
trálás mellett még azon nagy
előnnyel is bírnak, hogy a templom
nedvessége nincs befolyással
reájuk.

Legjobban bizonyítja műveink jó-
ságát hogy üzletünkől **400-nál**
több **uj orgona** mű került ki.

Raktáron kitünő hangú **harmoniumok**
minden nagyságban 155 kor-
onától 1000 kor-ig

Mindenemü **javításokat, hangolá-
sokat és átépítéseket** olcsón el-
vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Pécs.
Benzin- és petróleum-motorok és loccoblokk, szivó-gáz-motorok, tárolók
2-3 fill. üzemi költséggel. — Kézzelvezető és árhelyező gépek ingyen.
gyártmány. —

Hirdessünk
a „Délsomogy“
lapban,
ha célt óhajtunk el-
érni hirdetéseinkkel.

Gyógyszertár a Szt.-Margithoz Mozsgón.

Van szerencsém a t. közönség b.
tudomására juttatni, hogy a nm. magy.
kir. Belügyminister ur által 81.831/904.
sz. a kelt engedély alapján gyógyszer-
táramat a hivatalos vizsgálat megtör-
tente után f. hó 2-án megnyitottam.

Kelt Mozsgón, 1905. márczius 3.

Tisztelettel

Gáts Lajos

gyógyszerész.

Szőlővessző eladási hirdetés.

Mélt. báró Biedermann Rezső ur
szentegáli uradalmához tartozó szent-
mártoni gazdaságában következő
amerikai szőlő vesszők és ojtványok
kaphatók:

**Rip. portalis alanyra ojtott Olasz rizling
sima zöldajtvány:**

I. rendű válogatott igen erős ezrenként 100 K.
II. „ valamivel vékonyabb „ 50 „

**Rupr. metallica alanyra ojtott Olasz rizling
sima zöldajtás:**

I. rendű válogatott igen erős ezrenként 100 K.
II. „ valamivel vékonyabb „ 50 „

Rip. portalis gyökeres vessző:

I. rendű 40 K.
II. „ 20 „

Rupr. metallica gyökeres vessző:

I. rendű 40 K.
II. „ 20 „

Rupr. monticola gyökeres vessző:

I. rendű 40 K.
II. „ 20 „

Rip. portalis sima vessző I félmillió:

I. osztályú válogatva ojtásra alkalmas 20 K.
II. „ 10 „

A vesszők minden betegségtől mentesek.
Faj tisztaságokért felelősséget vállal az
uradalom.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Valkó József

uradalmi kasznár

Posta, vasút és távirtda állomás
Almamellék.

Tavaszi Ujdonságok!

Óriási választék a legújabb
ruhakelmék,
selymek és diszekben.

Minden háztartásban
nélkülözhetlen!

Magnás vászon
és

Angol fonál

kizárólagos eladási jog.

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

SZIGETVÁROTT

(Takarékpénztár épületben.)

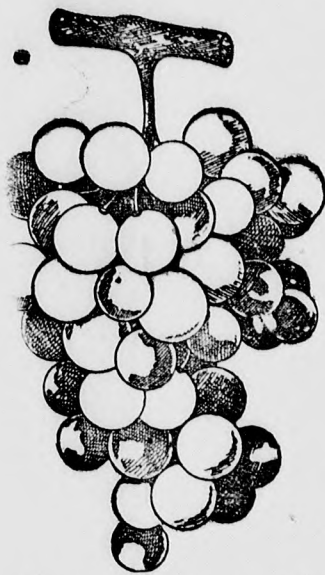
Egészen ingyen!

Zománczott edényt nem kapunk
szőlőbort és 6 főzőfazékot különféle nagyságban **12 darabot**
1 ft. 75 kr. ért én szállíthatok. **Ingyen** csomagolás utánvetel
mellet. **A többi tárgyak feltűnő ócska árban.**
Arjegyzéket ingyen küldök.

KOHN gyári raktára Budapest, VI. Csengeri-u. 51.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország
legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely
szőlőiskola állami segítséggel és állami felügyelet
mellett létesült.

Köhögés, rekedtség, és hurut ellen
nincs jobb a
RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Uri és női divat üzlet!

Ajánlja dusan felszerelt raktárát u. m. Rumburgi Creász és Irho-
ni vásznait, Schiffon, Creton és pamut vásznak; Damaszt készletek fe-
hër és színekben, asztalterítők, ágyterítők, függönyök és paplanok.

Női divat szövetek valamint blous és ruha selymek disz
selymek nagy választékban.

Ujdonságok Voile Delain Francia batiszt és mosó kelmékben.

☞ Nap és esernyőkben nagy választék. ☜

Különös figyelembe ajánlom uri divat cikkeimet

Ingek gallérok és kézelők.

Különlegességek Uri nyakkendők és zsebkendőkben.

Női szabó kellékek nagy raktára.

Olcsó árak és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom a t.
bevásárló közönséget.

Szives pártfogást kérve maradtam tisztelettel

Rechnitzer Sándor utóda.

Ujdonságok a farsangi idényre!

Ujdonságok a farsangi idényre!